

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šte. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 6 krat razdeljeno peti vrstici 1 krat 15 h, 2 krat 25 h, 3 in večkrat 35 h. Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 16.

V Ptuj v nedeljo dne 21. aprila 1912.

XIII. letnik.

Koroški volilci v okraju Beljak (Villach) pozor!

Zopet vas kličejo resni časi na volišče, treba je, da izpolnite svojo državljansko dolžnost in svojo pravico kot davkoplačevalci. Dne 23. aprila boste na volišču odločili, kdo naj odslej vaše interese v državnem zboru zastopa, brani ter pospešuje. Treba vam je izvoliti poslanca, ki je vaše krvi in vašega mišljenja, katerega srce bije kakor vaše.

Volilci! V tem volilnem okraju prideta le dva resna kandidata v poštev: socialni demokrat Gröger in pa sin koroških kmetov starišev dr. Hans Angerer. Eden od teh dveh bode izvoljen.

Zakaj se gré? Beljaški volilni okraj je večinoma kmetijski. Izvoljeni poslanec se bode moral torej v prvi vrsti brigati za kmetijske zadeve, sploh pa za zadeve srednjih stanov (malih kmetov, obrtnikov itd.). Tega po našem mnenju socialni demokrat ne sme in tudi ne more. Voditelji socialne demokracije so stokrat ustmeno in pismeno izjavili, da mora mali obrtnik in rokodellec izginiti. Izjavili so, da mora kmet zadnje gnojišče izgubiti. Vseled judovskega vpliva hočejo socialni demokratje, da biva na svetu edino veliki kapitalizem in pa proletarijat. Vsi srednji stanovi pa naj izginejo. Temu nasprotno pa pravimo mi: Vsaka država mora poginiti, ako nima pravega in zdravega kmetijstva ter obrtništva. Naš kmet mora se obdržati na svoji grudi, on mora gospodariti na svoji zemlji, — naš obrtnik pa mora vsavljati in preprečiti neizmerno požrešnost velikega kapitala. Kdor hoče kmeta in obrtnika uničiti, ta ni naš prijatelj! Zaradi tega pa tudi volilci v beljaškem okraju ne morejo socialnega demokrata voliti... Fablični delavci si naj izvolijo svoje socialistične poslance, — kmetje in obrtniki pa tega ne morejo storiti! Socialistični program je v velikanskem nasprotju s kmetijskimi potrebami. Ali zamore kmet 8 urni delavnik vpeljati? Ali naj kmet svojega hlapca le 8 ur delati pusti? Živino je treba krmiti, ne pa tako, kakor mrtvo mašino. In zemljica ne pozna nikakoršnjih „programov“, temveč le lopato in motiko... Kmet hira v revščini, fablični delavec pa se mu smeji, dokler zamore še svojo delavsko moč kapitalistu prodajati. Ali končno pošlje fabrika svoje izmorgane delavce zopet nazaj, — kmet jih mora pohabljeni in revne s svojimi davki izdržati.

Mi priporočamo torej slovenskim volilecem, naj zapišejo dne 23. aprila na svojo glasovnico ime:

Dr. Hans Angerer.

On je že v deželnem zboru dokazal, da mu gre ljubezen do kmetkega stanu čez vse. Dr. Hans Angerer je v deželnem zboru vedno podpiral kmetke ter obrtniške interese. Vse laži, ki jih trosijo nasprotniki, je lahko zavreči. Tako n. pr. hujskarija, da je dr. Angerer slabi kristijan. Pribijemo i na tem mestu, da je dr. Angerer človek, ki veruje na Kristuza, — soci-

alno-demokratski kandidat pa ne veruje ni česar, on se ne briga za nobeno cerkev, on je glasom uradnih poročil „konfessionslos“, to se pravi: on ne pripada nobeni veri! Takih stvari bi še lahko mnogo omenili, ako bi bilo to treba.

Volilci! Socialni demokratje delujejo za svojega kandidata z vsemi kriplji. A ta kandidat mora biti v svojem srcu proti kmetu in obrtniku. Ne rečemo to iz političnih vzrokov, kajti vsa politika ni piškavga oreha vredna. Nam se gré le za stvarne razloge. Zastopnik fabličnih delavcev ne more biti zastopnik kmetov in obrtnikov.

Gröger je socialni demokrat, — edino zaradi tega se ga kmetje ne morejo veseliti. Kajti kmet visi na svoji grudi. Volilci! Gotovi kranjski hujskaci agitirajo zdaj za brezverca in protikmetkega kandidata. Slovenski kmetje na Koroškem pa bodejo zapisali na glasovnico ime:

Dr. Hans Angerer.

(Naprej v rubriki „Iz Koroške“ na strani 4.)

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Steckenpferd-lilijino-mlečno milo od tvrde Bergmann & Co. Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Politični pregled.

Skupni proračun za 1912 je bil te dni objavljen in prinaša sledeče zanimive številke: Skupne potrebsčine znašajo 470.923.322 kron, to je za skoraj 22½ milijonov več kakor lansko leto. Colninski preostanek prinaša skoraj 183½ milijonov kron. V zmislu kvote bosta morali torej avstrijska in ogrska državna polovica okroglo 287½ milijonov kron preskrbeti, to je zopet za 10½ milijonov več kakor lansko leto. Od te velikanske svote bode plačala Avstrija 182.8 milijonov, Ogrska pa 104.6 milijonov kron. Poleg tega pride še za bosanske komande in vojske na Avstrijo 12.7 milijonov, na Ogrsko pa 4.6 milijonov kron izdatkov. Potrebsčine ministerstva za zunanje zadeve so se povišale za 673.787 kron. Potrebsčine za armado so postale za 18.136.000 kron višje; poleg tega je še 5.2 milijonov posebnih potrebsčin. Potrebsčine za vojno mornarico so se povišale za več kot 3½ milijonov kron. Skupne potrebsčine za armado in mornarico znašajo 449.423.881 kron, to je torej za čez 21½ milijonov kron več nego v preteklem letu. O proračunu bomo ob priliki še natančneje govorili.

Iz cesarske družine. Nadvojvodinja Elizabeta Frančiška, hčerka nadvojvode Franca Salvatorja se je po cesarjevem dovoljenju zaročila z grofom Waldburgom.

Panslavizem. Dne 7. t. m. obdržala je češka državno-pravna stranka zborovanje. Izrazilo se je javno željo, da bode narodna vojna Čehov in Srbo-Hrvatov dovela do uresničenja samostojnega češkega kraljevstva na severu in popolno neodvisne Hrvatske na jugu monarhije. Pobožne želje!

25 letnico kot generalni adjutant našega cesarja praznoval je te dni grof Paar. Dobil je izredno veliko prisrčnih čestitk.

Izgnan iz Avstrije je bil najemnik laškega teatra v Pulju. V njegovem teatru so namreč laški iredentisti protiaustrijske izgrede delali.

Preiskava proti oficirjem. Zaradi iredentovskih izgredev v puljskem gledišču se je pričela tudi preiskava proti raznim oficirjem, ki vkljub izgredu teatra niso zapustili.

Največje kanone za vojne parnike ima zdaj Nemčija. Ravnikar jih pri Kruppi izdelujejo. Kanoni so 343 in 38 centimeterski. Cev je 20 metrov dolga. Nabasa se tak kanon s 315 kilogrami smodnika, krogla tehta 750 kil. Strelja se lahko 32 kilometrov daleč. V bližini prebije izstreljena krogla 13 metra debelo pammersko ploščo. Res, človeški duh je neumoren v izumevanju novega morilnega orodja.

Henri Brisson †. V Parizu je umrl predsednik državne zbornice francoske Henri Brisson.

Zarota. Mehikanska vlada je baje odkrila veliko zaroto. Zarotniki so hoteli mehikanskega prezidenta umoriti in razna javna poslopja razstreliti. 25 zarotnikov se je zaprlo.

Grozovita nesreča na morju.

Okroglo 1500 oseb utonilo.

Mnogo nesreč se je že na morju zgodilo, a tako velike še ne, kakor zdaj. Potopila se je namreč največja barkasveta, „Titanic“ angleške družbe „White Star Line“, z njo pa nezmerni zakladiter okroglo 1500 oseb.

Parnik „Titanic.“

Največji parnik sveta „Titanic“ je bil ponos Anglije. Zavzemal je 45.000 ton; prostora je imel za 5000 potnikov in 900 mornarjev. Opremljena je bila ta palača na vodi z vsem luksusom. Imel je lastno gledališče, restavracijo, kavarno, športno igrišče, 350 kajut I. razreda, 350 II. in 700 III. razreda, pa še prostora za nadaljnjih 3000 potnikov. Ta krasni parnik napravil je ravno svojo prvo vožnjo in zdaj ni ničesar več od te krasote ostalo, vse počiva na dnu atlantskega morja...

Kako se je nesreča zgodila?

Parnik „Titanic“ je v atlantskem morju na visočini Race zadel v veliki ledenik (ledena gora), ki plavajo zdaj po morju. Sinek je bil tako močan, da je bil sprednji del parnika zdrobljen kakor jajčja lupina. Speči potniki so planili na krov. Pričelo se je takoj brezzično brzojavljati na pomoč in razni parniki so tudi prihajali. A prišli so večinoma prepozno. Edino parnik „Charpatia“ je rešil okroglo 700 oseb. Vzrok nesreče je reklama. Družba „White Star Line“ je dala namreč kapitanu ukaz, da naj prekosi vse doslej dosežene hitrosti. In mož je tako hitro vozil, da je moral v ledenik trčiti. In tako se je potopil parnik, ki je bil 265 metrov dolg in 28 metrov širok.